

Sobota po 2. adventnej nedeli – Ž 80

Dnešný žalm patrí do skupiny žalospevov. Žalmista narieka nad ťažko ranou, ktorá zasiahla Boží ľud, ale nevieme, aká historická udalosť dala príčinu vzniku tohto žalmu. Žalmista hneď na začiatku nazýva Boha Pastierom a dovoľáva sa prisľúbení, ktoré dostal Izrael pri východe z Egypta, že im Boh dá zaslúbenú krajinu ako dedičstvo. Dnešná bohoslužba slova vynecháva symbolický opis bied, do ktorých izraelský národ upadol a otázok žalmistu, prečo sa to všetko stalo. Počúvali sme skôr verše, ktoré vyjadrujú dôveru v Božiu moc a starostlivosť, dôveru, že Boh svojmu ľudu pomôže.

Izrael je v žalme predstavovaný ako Božia vinica, ktorú Boh presadil z Egypta do zaslúbenej zeme. Je to v Starom zákone pomerne častý symbol pre vyvolený národ. Tento symbol nachádzame u prorokov Izaiáša, Jeremiáša, Ezechiela i Ozeáša. Boh svoju vinicu miluje a urobil pre ňu všetko, čo mohol. Avšak Izrael je nevernou vinicou, ktorá rodí kyslé ovocie. Izaiáš však predpovedá, že príde deň, kedy sa vinica pod starostlivým Božím dohľadom rozrastie. Po tom túži aj náš žalmista, ktorý sa dovoľáva Božej pomoci: „Vzbud' svoju moc a príď nás zachrániť ... navštív svoju vinicu a chráň ju, veď ju vysadila tvoja pravica, chráň i výhonok, ktorý si si vypestoval.“

Vinica je závislá od starostlivosti vinohradníka. Málokto rá plodina natoľko závisí od starostlivej a dômyselnej práce človeka ako práve vinič. Zato jej ovocie „potešuje bohov i ľudí“ (Sdc 9,13). Avšak ovocie je jej jedinou hodnotou. Jej drevo je bezcenné a suché ratolesti sú vhodné len na spálenie. Keď však vinič zarodí, prináša potešenie srdcu vinohradníka, že jeho úsilie nevyšlo naprázdno.

Žalmista si je vedomý, že vyvolený národ by bez svojho Boha tiež nič neznamenal. Vo všetkom je odkázaný na Boha. Čo môže sám robiť? A vo vedomí tejto závislosti sľubuje: „Už neodstúpime od teba ... a budeme vzývať tvoje meno.“ Izrael však svoj sľub vôbec nedodržel. Aby sa naplnilo proroctvo Izaiáša o tom, že sa vinica rozrastie, musí

prísť ten, ktorý je pravým Viničom a my sa stávame jeho ratolesťami. Cirkev sa tak stáva novou Božou vinicou, ktorá tak vďaka svojmu viničnému kmeňu robí skutočnú radosť Otcovi – nebeskému Vinohradníkovi.

Liturgia Cirkvi si v adventnej dobe osvojuje tento žalm a prosí, aby prišiel Kristus ako ten, ktorý nás príde zachrániť.

To, čo platilo pre starozákonný Boží ľud, to, čo platí pre Cirkev, môžeme vzťahovať aj na každého kresťana. Je ratolesťou, ktorú Otec čistí a opatruje. Dáva jej všetku potrebnú starostlivosť a očakáva, že prinesie dobré plody. Treba, aby sme boli dôslednejší vo svojich sľuboch ako Izrael. Aj my sme si vedomí, že máme cenu nie sami osebe ako ratolesť, ale len vďaka ovociu, ktoré získame len ak budeme napojení na miazgu Božej milosti. Nech naše sľuby teda sprevádza aj skutočné odhodlanie, aby sme svoje sľuby naplnili: „Už neodstúpime od teba a ty nás zachováš pri živote a budeme vzývať tvoje meno.“
PbJK!

Úvahy sú inšpirované nasledujúcimi zdrojmi:

Karel Flossmann: Liturgický rok A, B, C

Josef Hrbata: Písňe království I.-II.

František Opletal: Rozjímání nad žalmy

Dan Drápal: Úvahy nad žalmy 1-4

Ján Grešo: Žalmy na kazateľnici

